

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ CIVII

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ. ਵਿਲੋ ਜੇ.ਜੇ.

ਜੈਨ ਆਈ ਗਿਰ ਸਿੰਘ, ਆਇ | - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦਾਰ

1969 ਦਾ ਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 949

6 ਮਈ, 1970

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ (1913 ਦਾ I)- ਧਾਰਾ 22(1)- ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੰਯੁਕਤ ਆਦੇਸ਼- ਕੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ- ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ- ਕੀ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1913 ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾ ਵਿਕਲਪ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ - ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕੀਮਤ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ। ਦੂਸਰਾ ਵਿਕਲਪ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਰਕਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੰਯੁਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ, ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮੁਕਤਸਰ, ਮਿਤੀ 30 ਅਗਸਤ, 1969 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਬਰਾਮ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਨੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੇ.ਐਲ.ਐਸ.ਅਚਦੇਵ, ਇੱਕ ਡੀਵੋਕੇਟ।

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸ਼ ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦਾਰ ਲਈ

ਨਿਰਣਾ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

- (3) 1967 P.L.R. 771.
(4) 1968 P.L.R. 1055.

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਸੋਧਣ ਲਈ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦਲੀਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਦੇਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੀਨਾ ਰਾਣੀ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)।

(2) ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਝਗੜੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕੀਮਤ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। 11 ਅਗਸਤ, 1969 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1,352। 24 ਜੁਲਾਈ, 1969 ਨੂੰ, ਸਾਢੇ ਝਗੜੇ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰੁ. 700 ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ। 6,060 ਸਜਾਏ ਜਾਣ। ਇਹ ਹੁਕਮ 25 ਜੁਲਾਈ, 1969 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੋਧ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਅਵੈਧ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

(4) ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿ . ਨੀਨਾ ਰਾਣੀ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2) ਮੈਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ

- (1) 1969 PLR61
- (2) 18« PLR 642.

ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ *ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ* (3) ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਗਲੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

(5) *ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (3) ਵਿੱਚ ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਵਿਕਲਪ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਵਿਕਲਪ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਰਕਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਆਰਡਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਪਾਅ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 22 (1) ਦੀ ਜੋ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ *ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕੇਸ* (2) ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਕਿ ਦੂਜਾ ਵਿਕਲਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ *ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ* (4) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੈਂਡਨੋਟ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿੱਚ

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, *ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (4) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਹੈਂਡਨੋਟ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲੂ *ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (1) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ

(3) 1967 P.L.R. 771.

(4) 1968 P.L.R. 1055.

ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ। *ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1)* ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(7) ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ? ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜੋ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਉਚਿਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੇਵੇਗੀ।

(8) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 25 ਮਈ, 1970 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਬੀ.ਐੱਸ.ਜੀ

- (3) 1967 P.L.R. 771.
- (4) 1968 P.L.R. 1055.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਬੀਆਰ ਤੁਲੀ, ਜੇ.

ਲੀਲਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਆਇ 1,— ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਆਇ 1,— ਜਵਾਬਦਾਰ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 278 ਆਫ 1966

13 ਮਈ 1970 ਈ

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ (1954 ਦਾ XLIV) -ਸੈਕਸ਼ਨ 19(2) - ਇੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ - ਨਿਲਾਮੀ-ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਿਰਲੇਖ - ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰ - ਕੀ ਇੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਲਾਮੀ-ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ.